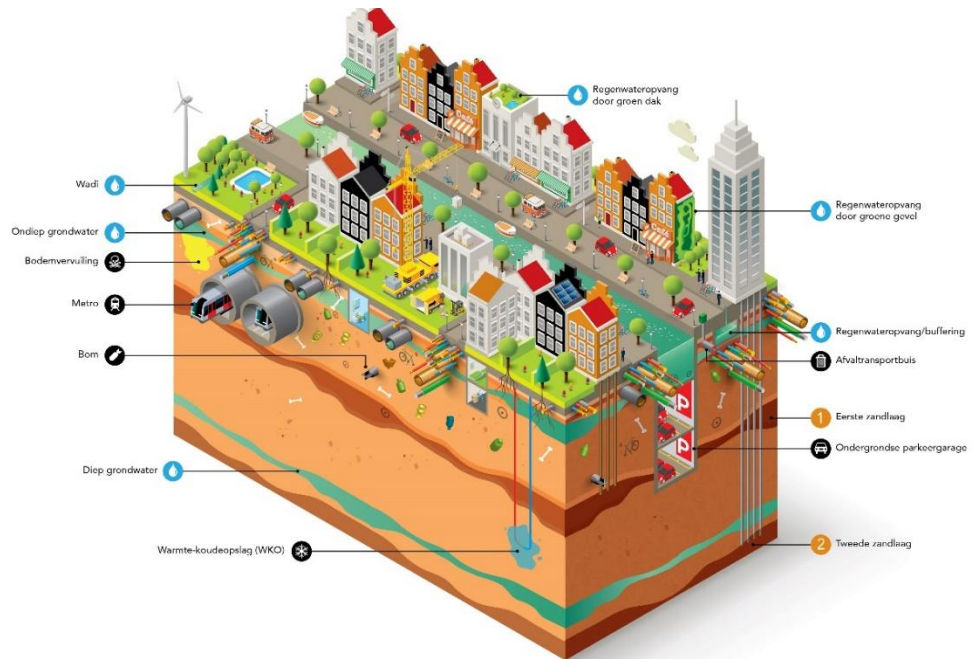

Ondergrond van Amsterdam

De ondergrond van Amsterdam is het fundament van de stad. Om Amsterdam klaar te maken voor de toekomst vragen vele grote opgaven om de nu al schaarse ruimte in de ondergrond. Denk aan de energie- en data-transitie, klimaatadaptatie, mobiliteit, circulariteit, nieuwbouw en vervanging. Daardoor wordt de ondergrond steeds randvoorwaardelijker voor de inrichting van de bovengrondse stad, waarbij de kernvraag is hoe we de stapeling van opgaven ingepast krijgen.

In deze wegwijzer vind je publicaties ter informatie, links en voorbeelden van actuele innovatietrajecten.

Achtergrond informatie in diverse publicaties

- In [Denk Dieper](#) wordt ingegaan op het belang van een integrale benadering van de ondergrond in de stad en alle thema's die onder het maaiveld spelen.
- In [Plan Amsterdam](#), het tijdschrift van Gemeente Amsterdam over ruimtelijke thema's, lees je hoe de druk op de ondergrond toeneemt, hoe je daar creatief mee om kunt gaan in je ontwerp en hoe de stad haar regierol invult.
- In de [Straad-krant](#) lees je hoe de uitdagingen van een toekomstbestendige ondergrond zich vertalen naar het ruimtelijk, adaptief, aantrekkelijk en duurzaam inrichten van de straat.
- In [Stadswerk Magazine](#) lees je hoe integraal programmeren en financieren kan helpen bij samenwerking, doordachte inrichting van de onder- en bovengrond en het realiseren van graafluwte.
- In het vakblad [Rooilijn](#) - dat zich bezighoudt met ruimtelijke ordening - lees je over de informatieachterstand van de ondergrond en hoe het benutten van data helpt in het ontwikkelen van een 3D werkomgeving.
- Zelf de ondergrond ervaren? Ontdek de bijzondere ondergrond via een wandeling [Ontdek de bijzondere ondergrond van jouw Mokum](#).

Innovatietrajecten

- In het [Koppelkansen](#) traject wordt gewerkt aan het verzilveren van koppelkansen door [systeembelemmeringen](#) weg te nemen. Dat is nodig om integraal te kunnen programmeren, ontwerpen, uitvoeren en beheren.
- Het [Datadossier Ondergrond](#) biedt een overzicht van data, informatie, kaarten, modellen en artikelen, dat verschillende ondergrondse aspecten samenbrengt en inzichtelijk maakt. Het datadossier is voortdurend in ontwikkeling en wordt steeds verrijkt.
- De [BRO-pilot Paasheuvelweggebied](#) illustreert de manier waarop we in Amsterdam met ondergronddata een 3D-Amsterdam aan het bouwen zijn, onder andere voor regie op en modellering van bodemenergie systemen, nutsinfrastructuur en boomwortels.
- In deze video over de [Integrale Ontwerpmethode Openbare Ruimte](#) leer je hoe de methode de ondergrond, meervoudig functiegebruik en het integraal programmeren van de openbare ruimte centraal stelt, om zo bij te dragen aan een groene, aantrekkelijke en kwalitatief hoogwaardige openbare ruimte.
- Binnen de [City Deal Openbare Ruimte](#) bundelen diverse ministeries, gemeenten, kennisinstellingen en nutsbedrijven hun krachten om te werken aan een integrale aanpak voor alle stedelijke transitieopgaven: van programmering, ontwerp, uitvoering tot en met beheer.

Voor advies, informatie en vragen

Neem contact op met het Regieteam Ondergrond via ondergrond@amsterdam.nl of het expertiseteam bodem en ondergrond expertiseteam.BO@amsterdam.nl